

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 16 december
2021

Agendanummer:

Team: SD

Zaaknr: 78690-2021

Onderwerp: Regioplan Beschermd Wonen

Aan de raad

Inleiding

Per 1 januari 2022 start de inhoudelijke doordecentralisatie van Beschermd wonen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van Beschermd wonen verschuift van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De financiële doordecentralisatie van Beschermd wonen start per 1 januari 2023 en heeft een ingroeipad van 10 jaar.

In juni 2020 hebben de 5 Peelgemeenten en de gemeente Helmond besloten om één regio te vormen waarbij we gezamenlijk de opdracht en verantwoordelijkheid hebben om Beschermd wonen voor onze inwoners zo optimaal mogelijk en toekomstbestendig te organiseren. De uitgangspunten van de samenwerking en doorontwikkeling zijn beschreven in het regioplan 'Doorontwikkeling beschermd wonen in de Peelregio: Inclusie Centraal'. Uw college heeft op 23 juni 2020 met dit plan ingestemd en de raad via een RIN geïnformeerd.

Op 26 juni 2020 hebben de leden van de VNG ingestemd met de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Met de invoering van de NvO dient het Regioplan nu alsnog aan de gemeenteraad voorgelegd te worden ter besluitvorming. Tevens bieden we de andere documenten ter informatie aan om inzicht te geven in hoe we in de tussentijd de uitgangspunten uit het regioplan hebben vertaald naar concrete ambities in het uitvoeringsplan, acties in de uitvoeringsagenda en afspraken in de DVO

Beslispunten

1. Het regioplan 'Doorontwikkeling beschermd wonen in de Peelregio: Inclusie Centraal' van de gemeente Helmond en de Peelgemeenten vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 25 november 2021

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

- Beleidskader SD

Beoogd effect

Per 1 januari 2022 één regio vormen en met elkaar inhoud geven aan de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en de verantwoordelijkheid om de zorg en de ondersteuning rondom Beschermd wonen voor onze inwoners zo optimaal mogelijk te organiseren.

Met het vaststellen van het regioplan door de gemeenteraad voldoen we aan de NvO, waaraan gemeenten zich verbonden hebben.

Duurzaamheid

n.v.t.

Argumenten

1.1 Regionale samenwerking is noodzakelijk om beschikbaarheid en kwaliteit van dienstverlening te behouden.

In juni 2020 hebben de 6 gemeenten met het vaststellen van het regioplan 'Doorontwikkeling Beschermd wonen in de Peelregio: Inclusie Centraal' afgesproken dat we samen willen werken aan de doorontwikkeling van Beschermd wonen naar Beschermd thuis. Binnen onze regio willen we een verregaande samenwerking organiseren gebaseerd op solidariteit en vertrouwen. Daarom vormen we per 1 januari 2022 één regio en geven met elkaar inhoud aan de opdracht en verantwoordelijkheid om de zorg en de ondersteuning rondom Beschermd wonen voor onze inwoners zo optimaal mogelijk te organiseren. Door als regio gezamenlijk Beschermd wonen aan te bieden behouden we de schaalgrootte die nodig is om voldoende gevarieerd aanbod te creëren en borgen we de kennis en expertise om de regio op deze specialistische ondersteuning te kunnen voeren.

1.2 Door de invoering van de NvO ligt het regioplan nu alsnog ter besluitvorming voor.

Om de transformatie goed vorm te geven is landelijk onderkend dat regionale samenwerking hierbij een voorwaarde is. Dat is vastgelegd in de NvO, waaraan gemeenten zich verbonden hebben en waarin niet- vrijblijvende afspraken zijn opgenomen tussen zowel gemeenten binnen een regio als tussen regio's onderling. De gedachte is dat gemeenten met de NvO afspraken maken binnen de eigen regio en deze samenwerking duurzaam vastleggen. Onderdeel van de NvO is dat gemeenteraden betrokken worden bij de transformatie van Beschermd wonen en het regioplan vast stellen. Over het regioplan 'Doorontwikkeling Beschermd wonen in de Peelregio: Inclusie Centraal' is de gemeenteraad in juni 2020 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Met de invoering van de NvO wordt het Regioplan nu alsnog aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

1.3 De uitgangspunten uit het regioplan zijn in 2021 door Helmond en de GR Peelgemeenten gezamenlijk uitgewerkt tot afspraken in de DVO, een uitvoeringsplan 2022-2025 en een uitvoeringsagenda 2022.

In het regioplan wordt, met de kennis van toen, al een voorzet gedaan over de invulling van de samenwerking op Beschermd wonen. Bij de verdere uitwerking van de afspraken en ambities voor Beschermd wonen zijn we uitgegaan van de uitgangspunten in het regioplan. De (landelijke) ontwikkelingen en de wijziging in de Wet langdurige zorg (Wlz) hebben echter voor een grote impact op de uitvoering van Beschermd wonen gezorgd, waardoor enige bijstelling nodig was. Zo is een groot deel van de doelgroep die structureel een beschermde woonvorm nodig heeft overgegaan naar de Wlz en heeft Beschermd wonen daardoor een tijdelijk karakter gekregen. Tijdens de bestuurlijke overleggen met de portefeuillehouders van de Peelgemeenten en Helmond zijn deze ontwikkelingen en de impact op de doorontwikkeling en samenwerking in de uitvoering van Beschermd wonen doorgesproken. Er is overeenstemming over de manier waarop we de regionale samenwerking, de doorontwikkeling en de uitvoering van Beschermd wonen in de regio vorm hebben gegeven. Deze stukken zijn ter info bijgevoegd.

Kanttekeningen

De landelijke stelselwijziging rondom Beschermd wonen heeft al meerdere malen vertraging opgelopen. De laatste stand van zaken is dat de wettelijke taak Beschermd wonen met ingang van 1 januari 2022 wordt ingevoerd, terwijl de financiële middelen met ingang van 1 januari 2023 stapsgewijs gedecentraliseerd worden. Nog niet alle stappen uit de stelselwijziging zijn doorgevoerd of gekoppeld aan een implementatiedatum. Zo zijn er op dit moment nog onduidelijkheden over de gevolgen van de uitname van de Wlz en het woonplaatsbeginsel.

Vervallen “oude” regelgeving

-

Financiën

De samenwerking die is vastgelegd in het regioplan is gebaseerd op onderlinge solidariteit. Daarmee willen we het bestaande zorgaanbod en de huidige werkwijze in stand houden en gezamenlijk werken aan de doorontwikkeling naar Beschermd thuis. De samenwerking komt onder andere tot uiting in de financiële solidariteit die is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

In 2022 ontvangt de gemeente Helmond van het Rijk nog alle middelen Beschermd wonen. Er zal in 2022 meer duidelijkheid komen over de financiële decentralisatie, budgetten en definitieve uitname van de Wlz op het budget Beschermd wonen. 2022 zal daardoor een overgangsjaar worden waarin we tevens gezamenlijk een begroting voor 2023 zullen opstellen. Met ingang van 2023 treedt landelijk het nieuwe objectief verdeelmodel in werking en start ook het financiële ingroeipad Beschermd wonen. Het nieuwe objectieve verdeelmodel wordt parallel met de herijking van het gemeentefonds vanaf 1 januari 2023 geleidelijk ingevoerd. Dit gebeurt via een overgangsregeling, die in totaal 10 jaar duurt. Gedurende deze periode wordt in stappen toegewerkt naar het nieuwe verdeelmodel. Op 1 januari 2032 wordt de laatste stap gezet en is sprake van een budget dat volledig wordt verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel.

Alle gemeenten ontvangen met ingang van 2023 middelen Beschermd wonen. De 6 gemeenten dragen met ingang van 1 januari 2023 gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiële afhandeling van Beschermd wonen/Beschermd thuis. Afspraak is dat deze middelen onverkort doorgesluisd worden naar de gemeente Helmond (regiegemeente) ten behoeve van onze samenwerking Beschermd wonen/Beschermd thuis. Jaarlijks wordt er een begroting opgesteld en wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de middelen. Tevens zal een P&C cyclus opgesteld worden die aanhaakt aan de reguliere P&C cyclus van de gemeenten. Daarin zullen tussenrapportages en (financiële) voortgang een vast onderdeel vormen.

Wat betreft het jaar 2021 is er met een actualisatie van de prognose én inzicht in de effecten van de septembercirculaire 2021 duidelijkheid dat de gemeente Helmond als centrumgemeenten op het budget Beschermd wonen 2021 een positief resultaat verwacht.

Ondanks dit positieve beeld, is het verstandig om voorzichtig te zijn, omdat er nog een aantal onzekerheden zijn:

- Dit betreft onder meer de mogelijk nog te verwachten effecten door herijking gemeentefonds in 2023, waar de Beschermd wonen verdeling onderdeel van is;
- De eventuele keuzes van een nieuw kabinet. Dit omdat de besluitvorming over de invoering van het nieuwe verdeelmodel Beschermd wonen vanaf 2023 aan het nieuwe kabinet is.
- Verder wordt het budget Beschermd wonen apart inzichtelijk gehouden ten minste tot de evaluatie in 2025. Met de uitkomst van de evaluatie bepalen het Rijk en de VNG wat nodig is voor de jaren 2026 en verder.
- Verder is het uitstroombestel per regio anders en is het de vraag hoe de uitname Wlz de

herverdeling beïnvloedt wanneer regio's sterk afwijken van het landelijk gemiddelde uitstroompercentage.

Met dit in het achterhoofd, zal aan de gemeente Helmond voorgesteld worden om het uiteindelijke positieve resultaat bij de jaarrekening 2021 toe te voegen aan een nog in te stellen bestemmingsreserve Beschermd wonen voor de regio. De gemeente Helmond ontvangt nu de rijksmiddelen als centrumgemeente.

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit
2. Regioplan Doorontwikkeling beschermd wonen in de Peelregio: Inclusie Centraal
3. Uitvoeringsplan van Beschermd wonen naar Thuis in de wijk 2022-2025
4. Uitvoeringsagenda 2022
5. Dienstverleningsovereenkomst
6. Mandaatbesluit bevoegdheden in het kader van de uitvoering van Beschermd wonen en Beschermd thuis
7. Verwerkersovereenkomst

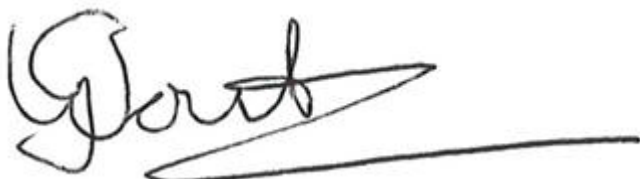
Ter inzage gelegde stukken

n.v.t.

Gemert, 9 november 2021

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

G. Wouters

ing. M.S. van Veen